



ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

*Документ за разглеждане в заседание*

**A7-0112/2011**

31.3.2011

# ДОКЛАД

относно културното измерение на външната дейност на ЕС  
(2010/2161(INI))

Комисия по култура и образование

Докладчик: Marietje Schaake

## СЪДЪРЖАНИЕ

### Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ .....	12
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ .....	12

# **ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ**

## **относно културното измерение на външната дейност на ЕС (2010/2161(INI))**

*Европейският парламент,*

- като взе предвид член 167 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид член 27, параграф 3 от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид член 11 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Конвенцията на ЮНЕСКО от 2005 г. за опазване и настърчаване на многообразието от форми на културно изразяване (Конвенция на ЮНЕСКО),
- като взе предвид Решението на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (2010/427/EC)<sup>1</sup>,
- като взе предвид Директива 2010/13/EС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, относящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги)<sup>2</sup>,
- като взе предвид Решение № 1041/2009/EO на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на програма за сътрудничество в областта на аудиовизията с професионалисти от трети държави (MEDIA Mundus 2011–2013 г.)<sup>3</sup>,
- като взе предвид Решение № 1983/2006/EO на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Европейската година на междукултурния диалог (2008 г.)<sup>4</sup>,
- като взе предвид Европейската програма за култура в глобализация се свят (COM(2007)0242),
- като взе предвид доклада на Комисията за изпълнението на Европейската програма за култура (COM(2010)0390),
- като взе предвид своята резолюция от 5 май 2010 г. относно „Europeana – следващи стъпки“<sup>5</sup>,

---

<sup>1</sup> OB L 201, 3.8.2010 г., стр. 30.

<sup>2</sup> OB L 95, 15.4.2010 г., стр. 1.

<sup>3</sup> OB L 288, 4.11.2009 г., стр. 10.

<sup>4</sup> OB L 412, 30.12.2006 г., стр. 44.

<sup>5</sup> OB C 81 E, 15.3.2011 г., стр. 16.

- като взе предвид заключенията на Съвета от 18 и 19 ноември 2010 г. относно работния план за културата за периода 2011-2014 г. (2010/C 325/01)<sup>1</sup>,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 20 ноември 2008 г. относно насърчаването на културното многообразие и междукултурния диалог във външните отношения на Съюза и неговите държави-членки (2008/C 320/04)<sup>2</sup>,
- като взе предвид Декларацията на Хилядолетието на Организацията на обединените нации (2000 г.) и по-специално членовете под заглавието „Права на человека, демокрация и добро управление“,
- като взе предвид резолюцията на ООН, озаглавена „Да спазим обещанието: обединени да постигнем Целите на хилядолетието за развитие“ от 22 септември 2010 г.,
- като взе предвид резолюцията на ООН от 20 декември 2010 г., озаглавена „Култура и развитие“,
- като взе предвид Споразумението за партньорство АКТБ–ЕС, подписано в Котону на 23 юни 2000 г.<sup>3</sup>, изменено за първи път в Люксембург на 25 юни 2005 г.<sup>4</sup> и за втори път в Ouagadougou на 22 юни 2010 г.<sup>5</sup>,
- като взе предвид протокола относно сътрудничеството в областта на културата, приложен към модела на споразумението за свободна търговия,
- като взе предвид член 48 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на комисията по култура и образование (A7-0112/2011),
  - A. като има предвид, че ЕС е общност от ценности, характеризираща се с културно многообразие, чието мото – „Единство в многообразието“, намира израз по различни начини,
  - B. като има предвид, че поредицата от разширявания на ЕС, личната мобилност в споделяното европейско пространство, установените и новите миграционни потоци и всички видове обмен с останалата част на света подпомагат стимулирането на културното многообразие,
  - C. като има предвид, че културата има истинска стойност, обогатява живота на хората и насърчава взаимното разбирателство и уважение,
  - D. като има предвид, че Европейската програма за култура поставя стратегическата цел за насърчаване на културата като важен елемент на международните отношения на ЕС,

---

<sup>1</sup> OB C 325, 2.12.2010 г., стр. 1.

<sup>2</sup> OB C 320, 16.12.2008 г., стр. 10.

<sup>3</sup> OB L 317, 15.12.2000 г., стр. 3.

<sup>4</sup> OB L 209, 11.8.2005 г., стр. 27.

<sup>5</sup> OB L 287, 4.11.2010 г., стр. 3.

- Д. като има предвид, че културата може и следва да улеснява развитието, приобщаването, иновациите, демокрацията, правата на човека, образованието, предотвратяването на конфликти и помиряването, взаимното разбираителство, толерантността и творчеството,
- Е. като има предвид, че Съюзът и неговите държави-членки, гражданите, предприятията и гражданско общество както в рамките на ЕС, така и в трети страни, са ключови участници в културните връзки,
- Ж. като има предвид, че културните блага, включително спортът, допринасят за нематериалното развитие и икономиката на ЕС, като насърчават реализирането на общество, основаващо се на знанията, по-специално чрез културните индустрии и туризма,
3. като има предвид, че хората на изкуството действат на практика като дипломати в областта на културата, като обменят и предоставят различни естетически, политически, морални и социални ценности,
- И. като има предвид, че новите медии и комуникационни технологии, като например интернет, могат да бъдат инструмент за свобода на изразяване, плурализъм, обмен на информация, права на човека, развитие, свободата на събранията, демокрация и приобщаване, като и за улесняване на достъпа до културно съдържание и образование,
- Й. като има предвид, че културното сътрудничество и културният диалог, които представляват градивни елементи на културната дипломация, могат да служат като инструменти за световния мир и стабилност,

### **Култура и европейски ценности**

1. подчертава всеобхватното естество и значението на културата във всички аспекти на живота и счита, че културата трябва да бъде взета предвид във всички външни политики на ЕС съгласно член 167, параграф 4 от ДФЕС;
2. подчертава необходимостта всички институции на ЕС да признаят в по-голяма степен стойността на културата като фактор, спомагащ за толерантност и разбираителство, както и като инструмент за растеж и по-приобщаващи общества;
3. призовава за сътрудничество с регионалите във всяка държава-членка при изготвянето, прилагането и насърчаването на политиките в областта на културата;
4. подчертава, че демократичните и основните свободи като свободата на изразяване, свободата на печата, свободата от недостиг и страх, свободата от нетolerантност и омраза, свободата на достъп до печатна и цифрова информация, както и привилегията на свързване и общуване – онлайн и офлайн, са важни предпоставки за културно изразяване, културен обмен и културно многообразие;
5. припомня значението на протоколите относно сътрудничеството в областта на културата и тяхната добавена стойност за двустранните споразумения в областта на

развитието и търговията; настоятелно призовава Комисията да представи стратегията си за бъдещите протоколи относно сътрудничеството в областта на културата и да се консултира с Парламента и гражданското общество във връзка с тази стратегия;

6. отново заявява, че културата изпълнява роля в двустранните споразумения за развитие и търговия, както и чрез такива мерки като европейските инструменти за развитие и сътрудничество, за стабилност, за демокрация и права на човека и за предприсъединяване, Европейската политика на съседство (ЕПС), Източното партньорство, Съюза за Средиземноморието и Европейския инструмент за демокрация и права на човека (ЕИДПЧ), като всички те разпределят ресурси за културни програми;
7. подчертава, че трансатлантическото сътрудничество и сътрудничеството със съседните европейски държави е важно за поддържането на общите интереси и общите ценности;
8. оценява публично-частното сътрудничество, в което важна роля изпълнява гражданското общество, включително НПО и европейските културни мрежи, за решаването на културните аспекти на външната дейност на ЕС;

## **Програми на ЕС**

9. изразява загриженост относно фрагментираността на политиките в областта на културата и проекти на ЕС, която възпрепятства стратегическото и ефективно използване на ресурсите за култура и развитието на видима обща стратегия на ЕС относно културните аспекти на външните отношения на ЕС;
10. настоятелно призовава за съгласуване на вътрешните действия в Комисията между различните генерални дирекции, които са фокусирани върху външните отношения (външна политика, разширяване, търговия, развитие), образованието и културата, както и върху програмата в областта на цифровите технологии;
11. заявява, че културният и образователният обмен могат потенциално да укрепят гражданското общество, да насьрчат демократизацията и доброто управление, както и развитието на умения, да утвърдят правата на човека и основните свободи и да осигурят градивни елементи за трайно сътрудничество;
12. подкрепя нарастващото участие на трети страни в програмите на ЕС за културата, мобилността, младежката, образованието и обучението и призовава достъпът до тези програми да бъде улеснен за (млади) хора от трети страни, като например съседните европейски страни;
13. призовава за съгласувани стратегии за насьрчаване на младежката мобилност на културни дейци, хора на изкуството и творци, за културно и образователно развитие (включително медийна и компютърна грамотност) и достъп до художествено изразяване в цялото му многообразие; поради това насьрчава взаимодействието между програмите в областта на културата, спорта, образованието, медиите, езиковото многообразие и младежката;

14. настърчава сътрудничеството със специалисти, посреднически организации и гражданското общество както в държавите-членки, така и в трети страни, при изготвянето и прилагането на външните политики в областта на културата и при популяризирането на културните събития и обмени, които подобряват взаимното разбирателство, като същевременно надлежно вземат предвид европейското културно и езиково разнообразие;
15. призовава за създаването на виза за културни цели за граждани на трети страни, хора на изкуството и други специалисти в сферата на културата по модела на съществуващата програма „научна виза“, прилагана от 2005 г.; призовава също така Комисията да предложи инициатива за виза за краткосрочен престой с цел премахване на бариерите и пречките пред мобилността в сектора на културата;

### **Медии и нови информационни технологии**

16. подчертава колко е важно ЕС да предприема действия по света за настърчаване на зачитането на свободата на изразяване, свободата на пресата и свободата на достъпа до аудиовизуални медии и нови информационни технологии по начин, съответстващ на авторските права;
17. осъждда факта, че репресивните режими цензурират и контролират интернет и настоятелно призовава Комисията и държавите-членки да настърчават интернет свободата в глобален мащаб;
18. потвърждава принципа на мрежовия неутралитет, който има за цел да гарантира запазването на интернет като свободна и отворена технология, която настърчава демократичната комуникация;
19. изтъква ролята на интернет като средство за утвърждаване на европейската култура и призовава държавите-членки да продължат да развиват инвестирането в широколентов интернет в целия ЕС;
20. подчертава значението на новите медии и преди всичко на интернет като свободни, лесно достъпни и удобни за потребителя платформи за комуникация и информация, които следва да се използват активно в ЕС и извън него като част от междукултурния диалог; освен това подчертава значението на новите медии за осигуряване на достъп до продукти от областта на културата и културно съдържание, както и за по-доброто опознаване на европейското културно наследство и история във ЕС и извън него, както показват ключови проекти като „Европеана“;
21. призовава Комисията да създаде централен портал в интернет, който да предоставя както информация относно съществуващите програми на ЕС за подпомагане в областта на външните отношения, които имат културен елемент, така и относно планирането и организацията на културни събития от общоевропейско значение от външните представители на ЕС, а от друга страна да действа като централна информационна платформа за улесняване на свързването в мрежа на културни дейци, институции и гражданското общество и същевременно да съдържа препратки към други събития, спонсорирани от ЕС, като например Европеана;

## **Културна дипломация и културно сътрудничество**

22. подчертава значението на културната дипломация и културното сътрудничество за поддържането и разпространяването на интересите на ЕС и държавите-членки по света и на ценностите, които изграждат европейската култура; подчертава необходимостта ЕС да действа като фактор (от световно значение) с глобална перспектива и глобална отговорност;
23. застъпва становището, че външните действия на ЕС следва да са насочени преди всичко към насищаване на мира и помирението, правата на човека, международната търговия и икономическото развитие, като същевременно не се пренебрегват културните аспекти на дипломацията;
24. изтъква необходимостта от създаването на ефективни стратегии за провеждането на междукултурни преговори и счита, че междукултурният подход за тази цел би улесnil сключването на благоприятни споразумения, като ЕС и третите държави партньорки бъдат поставени при равни условия;
25. настоятелно призовава да бъде възложено на едно лице във всяко представителство на ЕС в чужбина да отговаря за координацията на културните връзки и взаимодействия между ЕС и трети страни и за пропагандирането на европейската култура в тясно сътрудничество с културни дейци и мрежови организации, като например EUNIC;
26. подчертава необходимостта от възприемане на цялостен подход в популяризирането на културата и на културния обмен, а така също и ролята на културата за насищаването на демократизацията, правата на човека, предотвратяването на конфликти и укрепването на мира;
27. насищава стартирането на политически диалог в областта на културата, подобно на започнатия наскоро между ЕС и Индия, с цел засилване на контактите между народите;
28. насищава определянето на приоритети, които да бъдат пряко свързани с културното измерение в рамките на ЕИДПЧ, включително укрепването на принципите на правовата държава, управлението и предотвратяването на конфликти, сътрудничеството с гражданското общество и ролята на новите технологии по отношение на свободата на изразяване, демократичното участие и правата на човека;

## **Външни отношения на ЕС и Европейска служба за външна дейност (ЕСВД)**

29. очаква проектът на организационната структура на ЕСВД да включва длъжности, специално приспособени към културните аспекти, и препоръчва да бъде създадено координационно звено за тази цел;
30. призовава ЕСВД и Комисията да координират стратегическото разгръщане на културните аспекти във външната политика, като интегрират културата последователно и систематично във външните отношения на ЕС и като се стремят

към взаимно допълване с външните политики на държавите-членки в областта на културата;

31. призовава за подходящо обучение и усъвършенстване на персонала на ЕСВД по отношение на културните и цифровите аспекти на външната политика, така че те да могат да осигуряват координация между делегациите на ЕС в тази област, както и за предлагане на възможности за съвместно европейско обучение на национални експерти и на персонала на културните институти, а така също и за това, учебните бази да бъдат отворени за глобално участие;
32. призовава за включването на ГД „Културна и цифрова дипломация“ в организационната структура на ЕСВД;
33. насиরчава ЕСВД, при изграждането на ресурсите и компетентностите си в областта на културата, да си сътрудничи с мрежи като EUNIC, за да може да заимства от техния опит като независимо свързващо звено между държавите-членки и посредническите културни организации, както и да създава и използва взаимодействие;
34. насиричава ЕСВД да вземе предвид наскоро създадения Знак за европейско наследство на ЕС като средство, което да се използва при взаимоотношенията с трети страни с оглед подобряване на познанията за културата и историята на европейските народи и разпространяването им;
35. призовава Комисията да създаде междуведомствена работна група за културата в контекста на външните отношения на ЕС с цел развитие и разширяване на координацията, съгласуването, стратегията и обмена на най-добри практики и във връзка с това да вземе под внимание дейностите и инициативите на Съвета на Европа и да докладва на Парламента относно дейността на работната група;
36. предлага Европейската комисия да представя на Парламента редовни доклади за изпълнението на настоящата резолюция относно ролята на културата във външните отношения на ЕС;
37. предлага създаването на специфични информационни системи за подпомагане на мобилността на хората на изкуството и на други специалисти в сферата на културата, както се предвижда в проучването, озаглавено „Информационни системи за стимулиране на мобилността на хората на изкуството и на специалистите в сферата на културата — проучване за осъществимост“<sup>1</sup>;
38. настоятелно призовава Комисията да предложи и приеме през 2011 г. Зелена книга относно стратегия за сътрудничеството в областта на културата във външната дейност на ЕС, която да бъде последвана от съобщение;
39. насиричава предприемането на конкретни стъпки за стимулиране на изграждането на капацитет чрез участие на гражданското общество, както и финансирането на независими инициативи;

---

<sup>1</sup> ГД „Образование и култура“ към Европейската комисия, март 2009 г.

## **Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване**

40. призовава ЕСВД да насърчава третите страни да разработват политики в областта на културата и системно да ги призовава да ратифицират и изпълняват Конвенцията на ЮНЕСКО;
41. припомня на държавите-членки значението на техните ангажименти по ратифицирането на Конвенцията на ЮНЕСКО, тъй като защитата на културното многообразие в света изисква информирана и балансирана политика в областта на цифровите технологии;
42. призовава Комисията да отчита надлежно двойствения характер на продуктите и услугите от областта на културата при провеждането на преговори във връзка с двустранни и многострани споразумения и при сключването на протоколи в сферата на културата и да отдава преферицнало отношение на развиващите се страни в съответствие с член 16 от Конвенцията на ЮНЕСКО;
43. приветства неотдавнашното подписване на споразумение между ЕС и ЮНЕСКО за механизъм за експертни консултации в размер на 1 милион евро с цел подпомагане на управлението в сектора на културата и даване на възможност на правителствата на развиващите се страни да се възползват от знанията на експерти при разработването на ефективни и устойчиви политики в областта на културата;
44. насърчава държавите-членки и Комисията да засилят усилията си за сътрудничество, за да продължат да подобряват националните правни рамки и политиките за защита и опазване на културното наследство и културните дадености в съответствие с националното законодателство и международните правни рамки, в това число мерки за борба с незаконния трафик на културно богатство и на интелектуална собственост; насърчава ги да предотвратяват незаконното присъягане на културно наследство и на продукти на културната дейност, като същевременно признават значението на авторските права и на интелектуална собственост за запазване на средствата за препитание на лицата, ангажирани в създаването на култура;
45. призовава за съгласувана стратегия на ЕС за популяризиране на европейските културни дейности и програми на международно равнище, основаваща се на защитата на многообразието и на двойствения характер на продуктите и дейностите в областта на културата, която обхваща наред с другото по-добра координация на вече съществуващите програми за външни дейности на ЕС с културни елементи и прилагането им в споразуменията с трети страни и съгласуваност със съдържащите се в Договорите клаузи за съвместимост от гледна точка на културата с принципа на субсидиарност и с Конвенцията на ЮНЕСКО;
46. призовава за съгласувана стратегия за защита и популяризиране на културното и природното наследство, както материално, така и нематериално, и за международно сътрудничество в зоните на конфликти, например чрез Blue Shield, която отрежда на културата роля при предотвратяването на конфликти и възстановяването на мира;

47. призовава за това персоналът, който се изпраща в зони на конфликти и в зони след конфликти, да бъде обучен по въпросите на културните аспекти на дейността с цел опазване на културното наследство и насърчаване на помирението, демокрацията и правата на човека;
48. желае да се гарантира, че в рамките на съществуващите финансови инструменти оперативните програми са насочени към опростяване, ефективност и координация на политиките на ЕС;
49. насърчава утвърждаването на ролята на културата в рамките на ЕИДПЧ, в неговата дейност за укрепването на принципите на правовата държава, управлението и предотвратяването на конфликти, сътрудничеството с гражданското общество и ролята на новите технологии по отношение на свободата на изразяване, демократичното участие и правата на човека;
50. признава, че всички права на човека трябва да бъдат зачитани, както е посочено във Всеобщата декларация за правата на човека, в Международния пакт за икономически, социални и културни права и в Хартата на основните права на ЕС и следователно признава връзката между културните права, многообразието и правата на човека и се противопоставя на използването на аргументи, свързани с културата, за да се оправдае нарушаването на правата на човека;
51. предлага включването на глава относно културата в Годишния преглед на правата на човека и интегрирането на културата в работата на междупарламентарните делегации;
52. настоятелно призовава развиwanето на дейности в областта на културата да не бъде използвано като аргумент за ограничаване на свободното движение на специалисти от сферата на културата между ЕС и трети държави;
53. подкрепя установяването на отношения в областта на културата със страни, с които не съществуват други партньорства, като начална стъпка към развитие на по-нататъшни връзки;

о

о о

54. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията и правителствата и парламентите на държавите-членки.

## **ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ**

*„От културна гледна точка рокендролът беше елемент с решаващо значение за отслабването на комунистическите общества и приближаването им към света на свободата.“*

(Роденият в Будапеща през 1952 г. Andras Simonyi беше посланик на Унгария в САЩ от 2002 до 2007 г.).

Европа е общност на свобода, отговорности и демократични ценности. Културата, идентичността, ценностите и позицията на ЕС на световната сцена са взаимосвързани. Европейските интереси се обслужват, когато културните аспекти се разработват стратегически чрез сътрудничество и партньорство, както чрез културни програми, така и чрез интегрирането на културните аспекти в икономическата и външната политика и политиките за сигурност и развитие.

Обмяната на литературни произведения, филми, музика и културно наследство допринесе за отварянето на врати на разбирането и за изграждане на мостове, свързващи хората. Тези форми на културно изразяване свидетелстват за европейската идентичност в цялото й многообразие, а така също и за европейските ценности. Освен това ЕС разполага със значителен опит, който би могъл да сподели, в областта на преодоляването на конфликти и установяването на стабилност въз основа на общи интереси и взаимно разбирането.

От влизането в сила на Договора от Лисабон ЕС развива обща външна политика и политика на сигурност, която се провежда от Европейската служба за външна дейност под ръководството на върховния представител Catherine Ashton. При развитието на ЕСВД е важно да се проучи и укрепи ролята, която изпълнява и трябва да изпълнява културата във външните действия на ЕС. Включването на културата може да допринесе за взаимното разбирането, мирно сътрудничество и стабилност, както и да бъде от полза за икономиката.

Културната дипломация представлява крайъгълен камък за изграждане на доверие и дълготрайни връзки с гражданите на трети страни. Културата би следвало да бъде жизнен и хоризонтално интегриран елемент в широкия спектър на външните дейности, които съставляват външната политика на ЕС: от търговските отношения на ЕС до разширяването и политиката му на съседство, политиката на сътрудничество за развитие и общата външна политика и политика на сигурност. Културата има също така икономическа стойност: Европейските културни индустрии допринасят за развитието на европейското предприемачество, иновациите и бизнеса, а разнообразният културен ландшафт на ЕС го превръща в най-привлекателната туристическа дестинация в света. Вибриращият културен климат прави живота в ЕС привлекателен както за бизнеса, така и за хората.

Последователна и координирана стратегия на ЕС по отношение на културата в рамките външните действия на ЕС понастоящем не съществува и е необходимо да бъде разработена. Поддържането и насърчаването на привлекателността на Европа в една глобално свързана и конкурентна среда не представлява лукс, а необходимост.

## **Културни аспекти на ЕС**

Културата има истинска стойност в нашите свободни демокрации: тя обогатява живота на хората. ЕС е известен с културното си многообразие, а същевременно е и общност от ценности, които се отнасят еднакво за всеки един гражданин. Тези европейски ценности като зачитане на правата на човека, на демокрацията и основните свободи са присъщи и на продуктите ни в сферата на културата. Тези ценности са в основата на „европейската култура“ и я представят като култура, която е много повече от сбора на самобитните култури на отделните държави-членки. Културното многообразие, проявяващо се в европейските ценности, се стреми да осигури на всяка отделна личност най-широва гама от възможности за избор и свобода.

Връзките между хората, преки или по интернет, благоприятстват за обмена на най-добри практики и знания и развиват международните умения на хората, елементи от все по-голяма необходимост в нашия все по-глобализиращ се свят. Знанията и международните умения са от основно значение за образованието и заетостта, както е посочено в стратегията „ЕС 2020“. Многоезичието, електронните умения и културната осведоменост са способности, които са изключително необходими за използване на предоставяните възможности и за развитието на таланти в условията на глобалния пазар на работни места. Културата обаче може да се счита и като елемент, спомагащ за насърчаване на процеса на демократизация, свободата на изразяване, мерките за приобщаване, развитие, образование, помиряване и други. Културната дипломация под формата на конструктивно взаимодействие между културите, представлява инструмент за запазване на мира и стабилността в световен мащаб. В повечето конституции на държави-членки на ЕС е включено развитието на международното право. Международното право се основава на европейски ценности.

Широката гама от културни отношения с трети страни доведе до разпокъсаност на политиките, което трябва да се промени с цел приемане на по-координирана и последователна стратегия на ЕС. Докладчикът реши да наблегне на организационната и политическата рамка, необходими за оптимално координиране на културата във външните действия на ЕС. Тя счита, че запълването със съдържание не би трябало да се управлява и регулира прекалено много от горе на долу. Докладът предлага конкретни предложения за приобщаване на гражданското общество, хората на изкуството, преподавателите, учащите се и предприемачите в оформянето на съдържанието на културните взаимоотношения. Той също така подчертава необходимостта от включване и реорганизиране на културата във външните действия на ЕС в рамките на институциите на ЕС.

## **Основни участници**

Европейските граждани имат най-големи предимства от факта, че на международната сцена ЕС действа като основен и водещ участник. Това изисква финансовите средства да се използват по-ефикасно, а конкурентната позиция на Европа да се разгледа от стратегическа гледна точка за туристи, таланти, хора на изкуството, бизнес и студенти. Европейските интереси ще са по-добре защитени, ако сме единодушни. Конкуренцията ще става все по-жестока, като се има предвид, че Китай вече създаде 300 китайски центрове „Конфуций“ (планирани са 1 000 до 2020 г.) с цел упражняване на културна

дипломация, както и появата на бързоразвиващи се сили като Индия. Съединените американски щати имат исторически погледнато силно културно присъствие в света, което понастоящем постепенно намалява, но все още е мощно. Ние се нуждаем от решителна и амбициозна политика.

ЕС разполага с голям брой най-добри практики равнището на държавите-членки. Франция например е сред страните, които имат най-големи разноски на глава от населението за осигуряване на позицията си като държава, а посредством Alliance Française и за осигуряване на мястото на френския език в останалата част на света. Обединеното кралство е избрало модел, при който Британският съвет играе независима от правителството роля при на развитието на културната и образователната политика, както и по отношение на обмени.

## **Нужда от стратегия**

Вече съществуват много програми. Не е нужно да откриваме колелото отново, но можем да се учим един от друг. Координацията ще допринесе за осигуряване на по-ефективното използване на нашите ресурси, което е добре дошло в период на съкращения на бюджета, преди всичко в културните сектори. Очаква се Европейската мрежа от националните културни институти (EUNIC) да бъде важен партньор, чийто членове отдавна имат опит не само в областта, но и в организирането на културни дейности отделно от правителствата, което е жизнено важно за сектора. Координацията може да върви ръка за ръка с културната дипломация на равнището на държавите-членки. Много трети страни обаче желаят изрично да се обръщат към Европейския съюз, а не само към отделните държави-членки.

Разпокъсаността и разпръснатостта са явления, съществуващи в държавите-членки и между тях, но и също така между различните департаменти и институции в рамките на ЕС. Тази разпокъсаност, лишена от обща стратегия, я спъва пълното и ефективно използване на културните ресурси и бюджети.

Настоящата резолюция призовава за извършване на оценка на съществуващите програми, както и за разработване на зелена книга и на съобщение от страна на Комисията, които да очертаят конкретните политики във връзка с ролята на културата във външните действия на ЕС. Препоръчва се на Комисията да подобри вътрешното съгласуване между различните ГД, като същевременно поема ясна отговорност. Предложението да се определи една личност за контакт за всяко представителство на ЕС в трети страни цели да спомогне за разпространяването на информация, да координира връзките между участниците в гражданското общество и да гарантира ефикасност

## **Нови медии**

Новите технологии изпълняват все по-голяма роля както по отношение на културата, така и в международните отношения. Хората зависят от интернет, за да имат достъп до информация, и могат да се изразяват свободно, когато тази информация и съобщенията им не се подлагат на цензура. Новите технологии във все по-значителна степен благоприятстват упражняването на правото на културно развитие и на други основни права.

Границата на борбата за права на човека се премества към онлайн-борба. Притежатели на блогове влизат в затвора, табута се пречупват, всичко това заради интернет. Освен това новите технологии предоставят значителни възможности за гражданско участие, за свобода на изразяването и достъп до информация. Със Световната мрежа (World Wide Web), която свързва хората в целия свят, ЕС трябва да действа като фактор от световно значение и да разработва конкретни политики за насърчаване и защита на свободата в интернет. Репресивните режими разбират много добре по какъв начин новите медии може да бъдат използвани за увеличаване на свободите и се опитват да репресират хората чрез използването на същите тези технологии.

Достъпът до културно съдържание също се извършва посредством новите медии. Възможностите за глобална свързаност около европейските културни ценности и съдържание следва да се използва и улеснява, например чрез Europeana, или уеб сайтове на музеи и фестивали и музикалната развлекателна индустрия.

Съществуването на културни програми и гаранциите за основните права трябва да бъдат укрепени чрез разработването на политика на ЕС относно свободата в интернет и включването на цифровата дипломация в културната дипломация.

Икономическият потенциал на ЕС като световен цифров участник се нуждае от реформа на законите относно правата върху интелектуалната собственост и от окончателно завършване на европейския цифров пазар. Едва тогава ще можем да гарантираме, че богатството на нашето (цифрово) културно разнообразие е достижимо за всички и конкурентоспособно в цял свят.

### **Следващи етапи**

Много културни отношения се развиват напълно без план и регулиране от страна на правителството. Тази органично развиваща се мрежа от индивиди следва да бъде улеснена. Затова са ни необходими политики.

И не на последно място европейските институции могат да допринасят значително за това, европейската политическа култура и процеса на вземане на решения да бъдат по-достъпни за гражданите в целия свят. Откритите данни благоприятстват за по-нататъшното развитие на прозрачността и достъпа до информация.

Основите за политики са положени вече в Договора за функционирането на Европейския съюз и чрез ратифицирането на Конвенцията на ЮНЕСКО, която изисква включването на културата във всички политики на Съюза. Сега се сблъскваме с практическите последици от тези споразумения. Проектът на организационна структура на Службата за външна дейност не предвижда досега длъжности, свързани с културните аспекти. Настоящият доклад призовава ЕСВД да вземе предвид културните аспекти като всеобхватна политическа цел и да предостави подходящо обучение на персонала на ЕСВД по отношение на културните и цифровите аспекти.

Младото поколение европейци се нуждае от последователна стратегия за мобилност на младите хора, която да подобри развитието им в областта на културата и образоването, включително медийната и компютърната грамотност, както и достъпа им до изкуство в най-различните му форми.

Съществуващите културни елементи в програми като Европейския инструмент за демокрация и права на човека трябва да попаднат във фокуса и да им бъде даден приоритет, така че да спомогнат за укрепване на принципите на правовата държава, за развитие на културната дипломация като инструмент за управление и предотвратяване на конфликти, за създаване на механизъм за сътрудничество, диалог и обмен с гражданското общество, както и за включване на ролята на новите технологии по отношение на свободата на изразяване, демократичното участие и правата на човека.

Европейският парламент следва да се ангажира за включване на културата в работата на делегациите с други парламенти в света и ще наблюдава внимателно прогреса и конкретните мерки, взети за изработване на координирана и последователна стратегия на ЕС относно културата във външните отношения. Предложението годишен доклад следва да осигури отговорна отчетност и последователност. В допълнение към това годищния доклад за правата на човека следва да се съредоточи изрично и конкретно върху културата.

Развитието на „запазена марка Европа“ в световната конкуренция за таланти, туризъм и ценности трябва да се основава на сътрудничество. Настоящият доклад дава начален тласък на дълготрайни и плодотворни съвместни усилия за осигуряване на възможно най-много съюзници за постигане на целта.



## **РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ**

<b>Дата на приемане</b>	17.3.2011
<b>Резултат от окончательното гласуване</b>	+: -: 0:
<b>Членове, присъствали на окончательното гласуване</b>	Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Timo Soini, Димитър Стоянов, Hannu Takkula, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
<b>Заместник(ци), присъствал(и) на окончательното гласуване</b>	Nessa Childers, Oriol Junqueras Vies, Ramona Nicole Mănescu, Iosif Matula, Francisco José Millán Mon, Monika Smolková